

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2017/0362

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av krav fremsatt 29. november 2017 fra Advokatfirmaet B på vegne av Stiftelsen A om dekning av sakskostnader etter bestemmelsen i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36.

Kravet har sitt grunnlag i delvis omgjøring av vedtak fra Stiftelsestilsynet. Vedtak fattet 28. februar 2017 av Stiftelsestilsynet ble delvis omgjort av Stiftelsesklagenemnda ved vedtak 7. november 2017 (saksnnummer 2017/0006). Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1. Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7 a. Etter bestemmelsens femte ledd sammenholdt med forarbeidene til lovbestemmelsen, jf. Prop. 12 L (2014-2015) kap. 7, avgjør Stiftelsesklagenemnda krav om dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 blant annet der hvor nemnda har fattet endelig vedtak i klagesaken.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av sakskostnadskravet deltok leder Hanne Ombudstvedt og medlemmene Caroline D. Ditlev-Simonsen og Henning Sollid.

2. Sakens bakgrunn

I vedtak 7. november 2017 omgjorde Stiftelsesklagenemnda Stiftelsestilsynets vedtak av 28. februar 2017, slik at omdanning ved endring av vedtektene § 3 ble godkjent.

3. Rettslig grunnlag for vedtaket

Forvaltningsloven § 36 første ledd gir hjemmel for dekning av nødvendige og vesentlige kostnader påløpt i forbindelse med selve klagebehandlingen. Bestemmelsen lyder:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd er det klageinstansen som skal behandle spørsmålet om det offentlige skal dekke privat parts sakskostnader med mindre underinstansen har truffet nytt vedtak i saken. I Prop. 12 L (2014- 2015) *Endringer i stiftelsesloven* (stiftelsesklagenemnd) står det i kapittel 7:

«For de tilfellene hvor Stiftelsesklagenemnda fatter endelig vedtak i klagesaken, eller

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@kofa.no

hvis den omgjør et vedtak i medhold av forvaltningsloven § 35, følger det av forvaltningsloven § 36 at det er Stiftelsesklagenemnda som skal fatte avgjørelse om sakskostnadene i første instans.»

Etter stiftelsesloven § 7 a femte ledd andre setning kan nemndas avgjørelser om sakskostnader ikke påklages. I Prop. 12 L (2014-2015) står det i kapittel 7:

«Hensynet til nemndas uavhengighet tilsier også at departementet ikke bør kunne overprøve nemndas vurdering av sakskostnadskravet.»

4. Klagers anførsler

I brev av 29. november 2017 fremsettes det krav om dekning av advokatutgifter på kroner 59 625 inklusiv merverdiavgift. Vedlagt søknaden følger en spesifisert timeliste som viser at advokaten totalt har brukt 13,25 timer på hele saken i tiden mellom vedtaket fattet av Stiftelsestilsynet 28. februar 2017 og siste førte time 12. oktober 2017.

Advokaten fremholder på vegne av klagerne at det er på det rene at saken dreier seg om «*vesentlige kostnader*», jf. forvaltningsloven § 36 første ledd. Videre fremholdes det at vedtaket er «*endret til gunst*» og kostnadene er pådratt «*for å få endret vedtaket*». Det er ifølge klager ikke holdepunkter for at endringen skyldes stiftelsens egne forhold eller forhold utenfor forvaltningens kontroll.

Videre skriver advokaten at saken dreier seg om kompliserte juridiske problemstillinger knyttet til vilkårene for omdanning etter stiftelsesloven § 46 og at saken har vært av stor betydning for stiftelsen, omfattet store beløp og krevet betydelige undersøkelser knyttet til vilkårene om omdanning og faktum. Det var derfor ifølge klager nødvendig med bistand fra advokat.

Klager fremholder også at samtlige kostnader har vært nødvendig for å få vedtaket om omdanning omgjort, ettersom vilkårene for omdanning gjør seg gjeldende både ved opphevelse av stiftelse og ved spørsmål om vedtektsendring.

5. Stiftelsesklagenemndas vurdering av søknaden

Innledning

I denne saken er det vesentlige og nødvendige utgifter i tidsrommet mellom vedtaket fra Stiftelsestilsynet 28. februar 2017 og omgjøringsvedtaket fra Stiftelsesklagenemnda 7. november 2017 som kan kreves dekket i henhold til forvaltningsloven § 36.

Stiftelsesklagenemnda har fått tilsendt en spesifisert timeliste. Timelisten omfatter totalt 13,25 timer fra 21. mars 2017 til 12. oktober 2017.

Stiftelsesklagenemndas nærmere gjennomgang av timelisten viser at timene er brukt til korrespondanse med klient, arbeid med klagebrevet, oppfølgingsbrev til Stiftelsestilsynet og arbeid med brev med svar på spørsmål fra Stiftelsesklagenemnda.

Om kostnadene var nødvendige

Bestemmelsen i § 36 første ledd gir rett til dekning av «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*» og oppstiller således et krav om årsakssammenheng mellom utgifter parten har pådratt seg i klageprosessen og vedtaksendringen.

Vesentlighetskriteriet innebærer visse begrensninger i hva som kan dekkes. Først og fremst dekkes advokatutgifter eller utgifter til annen sakkyndig hjelp. Nødvendighetskriteriet innebærer at det må vurderes om hvorvidt det var nødvendig å pådra seg utgiften (til advokat) for at forvaltningen skulle endre det opprinnelige vedtaket.

Ved vurderingen av om kostnadene var nødvendige for å få endret vedtaket skal det legges vekt på hva parten selv med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak. At partens oppfatning står sentralt i denne vurderingen, kommer frem i Ot.prp. nr. 3 (1976- 1977) der det står om forvaltningsloven § 36 på side 101: «*Særlig viktig er det om det var forståelig at parten pådro seg utgifter, f.eks. ved å oppsøke advokat, for å få endret vedtaket. Ved vurderingen spiller feilens art og sakens vanskelighetsgrad en vesentlig rolle.*»

Advokaten fremholder at arbeidet med klagesaken knytter seg til faktum i saken og vilkårene for omdanning etter stiftelsesloven § 46, og at saken dreier seg om kompliserte juridiske problemstillinger. Stiftelsesklagenemnda kan ikke se at klagesaken innebar kompliserte juridiske problemstillinger, slik det er anført. Stiftelsesklagenemnda gjorde en annen vurdering enn Stiftelsestilsynet av de faktiske forhold vurdert i forhold til omdanningsvilkåret i stiftelsesloven § 46 første ledd bokstav d. Etter nemndas syn var det nødvendig at klager benyttet advokat i saken.

Når det gjelder kravet til årsakssammenheng mellom de anførsler som parten har fremmet og det at vedtaket er endret, viser nemnda til uttalelse fra Lovavdelingen i Justisdepartementet datert 7. februar 2000 i saksnummer 99/20138 E: «*Så langt et utført arbeid ikke er relevant for det vedtaket som faktisk ble endret, er det ikke grunnlag for dekning av kostnader knyttet til dette arbeidet med grunnlag i § 36 første ledd.*»

Etter nemndas syn er arbeidet som advokaten har gjort i denne saken relevant for omgjøringsvedtaket. Riktignok krevde A prinsipalt stiftelsen opphevet, noe den ikke fikk medhold i. Argumentasjonen for vedtektsendring var imidlertid i stor grad sammenfallende med argumentasjonen for opphevelse. Begge former for omdanning reguleres dessuten i stiftelsesloven § 46 første ledd. Arbeidet med å skrive klage anses følgelig i sin helhet som relevant for endringen av Stiftelsestilsynets vedtak.

Nødvendighetsvilkåret er nærmere beskrevet av lovavdelingen i JDLOV-2005-7958, som viser til tidligere uttalelser, blant annet JDLOV-1999-20138: «*Nødvendighetsvilkåret må til en viss grad kunne ses i lys av hvor store verdier det står om. Det må godtas at en advokat gjør ekstra grundig arbeid med å sjekke rettskilder og kontrollere faktum dersom det står om store verdier, [...].*» Det konkluderes med at det ikke er ubetinget avgjørende om forvaltningen ville kommet til samme resultat uten tiltakene parten krever dekket etter forvaltningsloven § 36.

Beløpet som er søkt dekket står etter Stiftelsesklagenemndas syn i et rimelig forhold til omfanget og vanskelighetsgraden i saken. Som advokaten i saken har fremhevet, var det spørsmål om tolkningen av omdanningsreglene i Stiftelsesloven, noe som hadde betydning for Stiftelsens forvaltning av betydelige beløp. Det er derfor Stiftelsesklagenemndas syn at utgiftene til advokaten har vært nødvendige, og at parten har krav på å få dekket det resterende beløpet, etter forvaltningsloven § 36.

Stiftelsesklagenemnda finner etter dette at kravet som faller inn under de kostnadene som kan kreves dekkes etter forvaltningsloven § 36, utgjør totalt kroner 59 625 inklusiv merverdiavgift.

6. Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fattet etter dette følgende vedtak:

Stiftelsesklagenemnda dekker saksomkostninger for Stiftelsen A med kroner 59 625 inklusiv merverdiavgift.

Beløpet betales fra staten v/Stiftelsestilsynet til klientkonto hos Advokatfirmaet B, org. nr.(...), kontonummer:(...).

Vedtaket er enstemmig.

Vedtaket er endelig kan ikke påklages, jf. stiftelsesloven § 7a femte ledd.

Ålesund, 20. februar 2018

Hanne Ombudstvedt

Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk